

U f
5086

16,007.

Uf. 5086. 40

[Erft: Wolfgang Thiele,
nr 1505]

Uf 5086

Instructio et Ordina-
tio p negotio sacratissi-
mae indulgentiae in fa-
uorem patrii Limonie et concessarum.

1128261

Instruccio et Ordinatio Venerabi

lis et Egregij viri dñi Christiani Böhower Decretorij doctoris et Capellani Vnicij et Commissarij aplici p negotio sacratissimarum Indulgentiarum in fauore partium Lituonie ac orthodoxe fidei tutelam contra Ruthenos Hereticos et Scismaticos Tartarorum Infidelium auxilio fretos nouissime concessarum.

En primis Quatenus huiusmodi salutare ministerium a summo Christiani populi magistro et principe sublimatum condignis ministris quantum possibile fuerit promoueat: auctoritate apostolica sibi commissa disponit et inhibet: ne quisquam per suos Commissarios et alios sibi presentet aut recipiat in dicto negotio famulaturus nisi per testes fidedignos comprobetur bene cognitus rerum expertus: ac integre fame et vite nullo prius notorum criminis odio publice diffamatus: nec etiam sit uxoriatus seu purus laicus Sciaturque presertim maiora subiturus discernere inter lepram et lepram id est peccatum et peccatum ac eorum circumstantias: ne cecus cecum ducens cum ipso in foueam cadat. Neque religiosi extranei seu vagabundi assumant: nisi suam obedientiam per litteras fidedignas sui superioris immediati edoceant ac moram trahant in conuentibus sue religionis: nisi merita locorum seu personarum et negotiorum incumbenti de consilio Commissarij vel subcommissarij aliter exposulauerint.

Etem Statuit auctoritate prefata sub censuris et penis in Bulla apostolica nunc publicata contentis inuolabiliter obseruandum quod generaliter omnes et singuli in prefato negotio deferuntur: cum deputati seu acceptantur iuxta eorum statum aut conditionis vel officij subeundi exigentiam respectiue teneant in verbo prelati vel sacerdotis seu alio fidelitatis iuramento mediante ipsi Commissario principali aut suis subcommissariis expresse promittere quod ultra honorem dei necnon Sanctissimi domini nostri pape ac sedis apostolice reuerentiam et animarum salutem: preacti negotij perfectum et utilitatem per suam minima virili omnino dolo et fraude cessantibus impigre officium iniunctum explebunt procurabunt. Nec forme aut moris sibi tam per dominum apostolicum in litteris suis premediatis quam ipsum Commissarium in his et alijs suis informatiombus de singulis pagendis descriptionibus temere contraueniunt. Eadem nihilominus auctoritate quam supra decernens quod illi qui forte ratione alicuius inaduertentie seu impedimenti promissionem aut iuramentum prefatum expresse vel debite non fecerint: eo ipso tamen quod assumunt non minus censeantur ad omnia et singula premissa obligati quam si seipsos corporali et legitimo sacramento astrinxissent.

Etem Ne ob perniciosam exempli consequentiam detrimenta scandalis succrescant Statuit ut omnes et singuli predicti ex contemplatione ma-

iestatis et glorie p[re]bati negocij: honeste ac decenter iuxta vniuersumq[ue] p[ro]fessionem morati et habituati existant: necnō p[er] vias et plateas incedēdo ac in suis hospitij[is] p[ro]bate conuersationis testimonia p[ro]hibeant nequaquā insequēdo tabernas vel alia quęcūq[ue] loca suspecta. Et insup[er] sumptuosas et inutiles expensas oīno deuicte quominus dictū negociū indebite grauetur aut vulgo illius exercitiū cōtemnat cui[us] vita despiatur. Vñ clericos in sacris cōstitutos seu bñficiatos officiū horarū canonicarum quod die non exoluētēs: ac p[re]byteros raro missam celebrantes seu al[ia] dissolutos ac p[re]missis contrasfacientes nulla p[ro]p[ri]us dissimulatione vult sustineri aut impunes dimitti.

Item Statuit vt p[er] factā p[re]tacti negocij inchoatiōē cū erectōe Crucis vsq[ue] ad eiusdē depositiōē singulis diebus ferialib[us] ad minus vñ: et infestis ad minus duo s[er]mōes p[er] horis magis p[re]ueniētib[us] et p[re]gnis pulsata cāpana maior in eccl[esi]a vbi Crux stat erecta ad populū fiant: ac sub eis dē horis alibi nō p[re]dicetur. Inhibēs nihilominus dñis p[re]dicatorib[us] eiusdē negocij ne q[ui]ens ipsius merita p[re]clama bñt aliq[ui]tenus se ipediāt de pegrinis et imp[er]tinētib[us] questionib[us] et subtilitatib[us]. p[er] q[ui]q[ue] vane laudis appetitu fieri p[re]sunt: quin poti[us] directe p[er]sistāt in declaratōib[us] mēb[er]orū et facultatū Bulle ap[osto]lice: que vt ē p[ro]funda et sublimis: satis ardua et abundante dicēdi materiā sup[er]peditat ex medijs sacre Theologie et iuris Canonici fontibus depromptā Qd vt fieri possit competētius nō erit absurdū si dicti p[re]dicatores dū plures fuerint inter se concordauerit de q[ui] vni[us]quisq[ue] debeat et velit p[er] feria et hora sibi assignatis concionari: q[ui]tenus eiusdem materie inutilis repetitio p[re]caueatur: nec aliq[ui] facultas p[re]s[er]us indiscussa p[re]tereatur. Et q[ui]ntūcūq[ue] amplitudo et distinctio facultatū p[re]dicte Bulle multos et varios s[er]mōes deposcat: tñ p[ro]pter illos qui forte vno et nō alio t[em]p[or]e quęrit eē p[re]ntes: in oib[us] et singulis p[re]dicatōib[us] neq[ue]q[ue] omittāt ex eiusdē Bulle summario finaliter p[ro]nūciare cēs et singulas grās inhibitiōes et mandata ap[osto]lica sub grauissimis cēsuris et penis. Ac etiā intimare q[ui] volētes poti[us] ex honestate q[ui] necessitate de sacramento salutari Corp[or]is ch[risti] cōicari: poterunt p[er] die confessionis sue ieiunare et statim altera die sequēti dictū sacramentū p[er] manus sui p[re]fessoris aut alterius idonei sacerdot[is] in eccl[esi]a suis parochialibus vel vbi sibi magis placuerit recipere. Necnō cōcludere illas indulgētiās populo insinuabūt quas dñi p[re]lati p[ro]uinciarum et Dioc[esi]s concessarū de thesauro sibi credito in maiorem dicti negocij accumulatiōem pie dispensarūt Ad quartū meliōre consecutionem faciāt etiā populū orare in singulis sermonibus tres orōnes dñicas cū t[em]p[or]ide salutatiōib[us] angelicis. Primā p[er] felicitate dñi n[ost]ri pape sancte se

dis ap[osto]lice ac totius eccl[esi]e. Secundā p[er] tuitōē fidei catholice in Linonia cōtra Rutenos et Tartaros. Ac tertiā p[er] cōuersione peccatorum obduratorum et istud negociū frivole oppugnantū: quia impossibile est de uotorum multitudinē coram deo nō exaudiri.

Item Statuit vt a t[em]p[or]e q[ui] supra q[ui]dē scilicet sapientia iudicio visum fuerit expedies post finitū officium vesp[er]arū laudes s[an]cte crucis et b[ea]te Marie v[ir]ginis exoluātur in hūc modū. vt videlicet interim dū Completoriū pagit cāpana maior pulsetur: ac Cōmissarius aut subcōmissarius cū penitentiarijs et p[re]fessoribus deputatis in sacristia vel aliq[ui] capella conueniant. ac deinde singulis in choro finitis et reliq[ui] clero ad p[ro]cessionē descendēte duo iuvenes cū cereis ardentibus omnes p[re]cedant Et postremo loco dicti penitentiarij et cōfessores cū albis baculis comitētur et stent ordinate circa Crucē ab vtraq[ue] p[ar]te eccl[esi]e Cāto: q[ui] vel organista sub p[re]dicto descensu incipiat: in ferijs quādē sc[ilicet] quartis et festis: ac festiuitatib[us]. s[an]cte Crucis: añ. O crux gl[ori]osa o crux adoranda: Chorus. O lignū preciosum et admirabile signū. Organista. Per q[ui]d et diabolus ē victus. Chorus. Et mūdus ch[risti] sanguine redēptus. Organista claudit cū alla. quo finito et p[ro]nūciato p[er] iuvenes: vñ. Adoramus te ch[riste] etc. Respon. Quia p[er] setā crucē etc. Cōmissarius vel cui cōmissus dicit collectā. Oramus. G[ra]tias tuas q[ui]as dñe iesu ch[riste] pastor bone placatus intenderet oues quas p[re]ioso sanguine tuo in cruce redemisti diabolica non si nas in cuspide lacerari Qui cū p[re] et sp[iritu] s[an]cto vivis et regnas deus in s[an]cta seculor[um] Amen. His cōpletis iuvenes genuflecti ter cantabūt Maria mater gr[ati]e mater mie Et chor[us] toties r[es]p[on]deat Tu nos ab hoste etc. Ultimo subiungēdo. Gl[ori]a tibi dñe qui nat[us] etc. cū Amē. Et tūc itē iuvenes dicēt v. Dignare me etc. Respon. Da mihi v[er]tu. etc. cū collecta Interueniat q[ui]as dñe iesu ch[riste] nūc et i hora mortis n[ost]re ap[er]t[ur] tuā cle. etc. Demū organista sonāte añ. Saluator mūd[us] salua nos oēs etc. fiat reditus ad chor[um]. In diebus v[er]o dñicis et festis b[ea]te marie v[ir]ginis neq[ue]n ter t[er]tis et quinis ferijs ac sabbat[is]: loco añ. O crux gl[ori]osa etc. cantabūt alter natim vt prius. Organista. O flos flor[um] o domiciliū v[er]itatis. Chorus. O electissima m[ari]e b[ea]ta v[ir]go maria. Organista. Cui[us] solius p[re]merito fragilitas g[ra]tis hū[us] m[un]di inuenit adiutū recupandi. Chorus. Admitte p[ro]ces n[ost]ras intra sacrariū exauditiōis et reporta nobis grām recōciliatiōis. Organista. Sit per te excusabile q[ui]d p[er] te ingerim[us]. Chor[us]. Accipe q[ui]d offerim[us]. Organista. Impetra q[ui]d rogamus. Chorus. Q[ui] nec potētiorem meritis ad placandū irā vindicēs inuenimus q[ui] te. Organ[ista]. Que meruisti mater existerē eiusdem redēptoris et iudicis. Deinde seq[ui]t[ur] v. Dignare me lau. etc. et collecta Interueniat etc. vt supra Quid[em] finit iuvenes genuflecti ter cāta

būt O crux aue spes unica hoc gratioſo tpe Et chor? toties rñdeat An
ge pñs 7c. Et finito Te ſūma deus tri. cū Amen dicet v. Adoramus te:
cū coll. Gregē tuū. 7 reliquis vt ſupra. Statiōib? hñōi finit? fiet pgreſ
ſatio Cōmiſſarij vel ſubcōmiſſarij ac pñarior? 7 pfeſſorū ad ſacriſtiā
ſeu capellā ad hoc electā p dubiorū 7 caſū emergētium reſolutōe ac di
ſcuſſione: put neceſſitas ſeu vtilitas negocij ſucceſſiue requirit.

Item Qm dñi pñarij 7 cōfeſſores pñicti negocij pñarios apli
cos Rōme cōſtitutos cū oī decētia repñtabūt: ac ppter ea
ſedes ſibi p cōfeſſionū audiētia cōſignatas armis ſūmi pñificis ſupra
poſitis adiuncto etiā titulo nois et pñois ſui inſiſſa ſcripta palā iſigni
te hēbunt Inhibet ipſis ne ſub ſimonibus aut ſtatiōibus pñeōratis vel
in locis nūpis ſecretis et obſcuris pñatā cōfeſſionū audiētia exerceant
quo minus videātur pplm a fructu vbi diuini retrahere vel ſecletū lati
bula delegiſſe Nec etiā ſe aliq pacto itromittāt de abſolutōib? ſeu diſpē
ſatiōibus i foro exteriori ſeu cōtentioſo: vel alijs votis aut caſibus per
Bullā aplīcā nō cōceſſ? aut pñiſſ? ne metas ipoſite cōmiſſiōis trāſcē
dentes cū ſui robore cogant de cōmiſſ? erroribus rñdere Quin cōfeſſio
nes pñatas cū ſideli maturitate ac debita diſcuſſiōe pctōrum maioriū et
circūſtantiā aggrauatiū audiētes ſtudiāt obicē grē dei et ipſarū indul
gentiā cōſecutioni qñtū poterunt remouere Et pñeſertim ſe canere ab
abſolutōibus cenſurati per ordinaros et alios indices latari: niſi i foro
conſcie ad effectū dictas Indulgentias cōſequendi dñtarat Vñ pñiſqz
cēſuris hñōi quolibet illaqueatos abſoluāt idoneā ab eiſdem mediante
iuramēto cautionē recipiāt qd infra terminū cōpetentē parti leſe ſi non
dum ſecerūt et poterūt ſatiffaciāt: ac ſuper excoſicatorū ſe pñtabūt ſuis
mādatis p viribus parituri Quia dñs aplīcus i pñtariū nō intēdit or
dinariorū iuriſdictōes euacuare ſeu ius alteri queſitū abſorbere: ſ? neceſ
ſitati reipublice chriſtiane et aiarum ſaluti pñdere.

Item Inhibz dñis cōfeſſorib? i cōi: ne ſine ſpēali cōmiſſiōe ſe in
tromittāt de ill? facultatib? qñtū i Bulla vltra gñalē ptātē
abſoluedi ſit ſingular? et expſſa mētio: puta d cōmutatōe qñcūqz voto
rū maiori de ppoſitōe ſup bonis ablatiſ ac vſurarijs ſeu al? iuſtis: 7 i
pios vſus i gñe relictis: ac cū ſymoniac? 7 irreglari? ſeu bñſicia ecclia
ſtica idebite poſſidētibus et fructib? male pceptis: necnō cū illicite conij
gatis: et detētoribus bonorū eccliaſticorū Inſup cū ipeditis dubitatib?
pñcipib? Platis et alijs magnā familiā hñtibus: ſeu paupib? Nec etiā
leuiter abſoluāt: pſbtericidas: parricidas: vronicidas: homicidas volū
tarios offendētes libertatē et iuriſdictōes eccliaſticas: publicos vſurarios
raptōres ſeu depredatores viarum publicarū: cōſpirantes in ſuū pñiū

pñlatū aut pñcipē: incendiarios ſeu effractores eccliarū: inſciētes ma
nus violētas cū enormi leſione i clericū: ſuſtinētes ſniam excoſicatoris aio
idurato per anū aut alijs caſibus papalib? obnoxios qui i Bulla cene
dñi cōtinet Sz pñiſſ facultatib? i Bulla expſſis indigētes remittāt ad
dñm Cōmiſſariū pñcipale ſi ſit pñs: vel ad ei? ſubcōmiſſariū: ſeu cū qui
ad vñdū hñōi facultatib? erit ſpēalr deputat? Ac alijs exceſſib? ma
ioriū pñictis inuolutos: vel ad pñarios graduatos et doctiores benigne
remittāt: vel nō abſoluāt niſi peritiores deſup diligēter cōſuluerint. cum
hñōi facultates et caſus rōe mōi ſatiffactōis et cōtributōis peculiarem
induſtriā expediedi requirāt: ac etiā qñqz nō ſolū pñuatā ſet publicam
pñiſz vbi dñi ſaciñ? ē notoriū et maniſeſtū expoſulet (tes

De mōis pñerēdi pñtes grās et facultas

Item Quaten? cōpendioſa reſolutio habeat de mō pñtes grās
et facultates aplicas ita exercēdi: vt manētē Petri pñuile
gio x ipſus equitate ſerāt iudiciū: ne chriſtīdeles ſuis pñs votis fruſtrē
tur ac dicti pñarij et cōfeſſores reatū abſus neqz icurrāt. Cōſiderare
iubet atqz pñare q in pñtariū cuiſbet deuoto qñuor offerunt maxime
grē indulgētiarū ita pñſus inter ſe diſtincte q vna poſſit abſqz alia ſeor
ſuz ob. tineri. Quatū pñma et ſūma exiſtit pleniffima pctōū remiſſio cū
alijs gratijs rōe ſacri Iubilei etiā Cēteſimi et cruciate p vñtibus tñ
ſcda eſt pleniffime remiſſiōis pctōū ſuffragiū i plenariā penarū purga
tōij relaxatiōes p defunctis tñ Tertia ē pleniffima et ppetua pñcipa
tio oīm bonorū ſctē mris ecclie tā vñis qz defunctis et Quarta ē vberri
mū Confessionale cū ptātē potiūdi abſolutiōe etiā i reſuatis et commu
tatōe votorū necnō alia pleniffima pctōū remiſſiōe iterū p vñtibus ad
vitā iporū duraturū Preterea ſuperogāt mltē et varie facultates: p illo
rū maiori pñmoditate qui ſtudebūt hñōi grās pñereri: q ſit et iporū ſa
luti et pñati negocij ſubſidio liberali? ſulāt Et tales ſt facultates ex
ordie i textu Bullę ſpēalr expſſe: puta abſolutionū: diſpēſationū: cōmu
tationū et ppoſitionū: cū ſilib? ibid pñectiffime dſcript? Vñ regulariter
pñenit attēdere q vna queqz grā et facultatū pñiſſaz ſpēalē requirit
opis vtilitatē. Eñ igit pñedo d pñia grā Iubilei et cruciate colligūt
et textu Bullę vltra gñalē pparatiōē per cordis cōtritōes et oris cōfeſſi
onem diuerſi modi ſubuentiōis expedite: quoz vno vel alio mediante
dicta grā pñt obtineri Verū q corpale ſubſidiū Cruciatorū p inter
eſſentiā perſonale ſeu alioz trāſmiſſiōē: aut operis alicui? cōfeſſionē
vel neceſſarioz deportatiōes ad futuri belli cōmeatū: put in Bulla cla
rius expñmit: neqz pñt ab oib? induñter ipendi ſeu ſp et vtrōiqz loco

expediri. De quib⁹ ipse commissari⁹ ubi et quā magis erit pueniens spēalē ha-
bebit ordinatōem ex cōsilio peritorū isumere: ac p̄ tāto nouissimus mo-
dus tanq̄ cuiuslibet possibilis et ubilibet infra limites p̄cessos adaptabilis
subnectat. Ergo iste magis ceteris practicad⁹ dinoscat i duob⁹ sil cōsi-
stere videlicet i visitationē eccliarū seu altariū et pecuniaria p̄bitutōe ad
capsas Jubilei añ. Crucē erectā passim collocatas: aut alia pia cōpen-
satione iuxta ipsius Commissarij principalis arbitriū et ordinatōem: quā
suis deputatis obseruandā p̄scribit: put hic subiungitur.

Item Statuit vt i loco publicatōis Indulgentiarū dictā primā
grāz p̄mereri volētes: extranei qdē peregrini atq; forēs ad-
mū⁹ semel: alij vō locoꝝ inhabitatores vbi indulgētie hmoi publicantē
ad minus ter septē ecclias seu totidē altaria p̄ visitatōibus faciēdis de-
putata: titul⁹ et armis ap̄licis isignita visitare teneantur. Ac dicti p̄narij
et p̄fessores ip̄is visitatur⁹ iniungāt ideotis quidē orōes dñicā cū saluta-
tiōe angelica. Grātis autē vel doct⁹ etiā psalmū quinquagesimū Miserere
mei deus &c. potissimū ac toties inter visitandū orare: q̄tiens p̄ modo
culpe cuiuslibet sibi cōfessi cognouerint expedire. Et q̄ hmoi spēs orōnū
et p̄sertim dictus psalmus Miserere vtpote calculo quinquagesimo p̄m
Cassiodorū p̄stitutus et oēs de penitentiā cōditōes cōplectēs ac reconalia-
tionē repromittēs: hmoi negotio sacratissimū Jubilei maxime cōueniāt
Eo tñ saluo q̄ sicut p̄narij et cōfessores p̄fati p̄nt tā numex q̄ vices
eccliarū seu altariū et visitationū p̄dictarum causa legitima subsistēte
ampliare: sic etiā poterūt abbiuicare ita vt extranei p̄grini et cōfesso-
res dñtarat q̄tuor ecclias seu altaria. Et inhabitatores p̄dicti semel dñ-
tarat oēs septē visitādo ab vltiorib⁹ visitatōib⁹ sint excusati: dñmō
p̄dicti visitates respectiue p̄ q̄libet ecclia seu ip̄ius visitatiōe om̄issa re-
spectiue quinquagesimā p̄tē vnius floreni Rhenen⁹ aurei ad capsam dicti
Jubilei trāsmiserint. Quo facto cēseant visitatiōem p̄dictā sufficiēter

Item Quātū ad requisitā p̄bitutōem p̄mōratā (redemisse
Statuit vt d. archiep̄i reges et regine singuli p̄ suis perso-
nis ad dictā Jubilei et Cruciate grām cōsequendū titulo subsidij p̄ ca-
tholice fidei tutela exoluere ac capsas p̄fatis imittere teneantur quinquē
florenos aureos Rhenen⁹. Ep̄i vō ac regum filij seu filie: necnon Duces
Marchiones Landgrauij et alij principes sc̄lares ac eorū vxores pro su-
is p̄sonis florenos xxv. Abbates autē necnō p̄lati maiores eccliarum ca-
thedraliū: ac alij comites barones et nobiles potentiores: ac eorū vx-
ores p̄ p̄sonis suis florenos xij. Sil⁹ p̄lati ac nobiles minores et recto-
res locoꝝ insigniū principaliores p̄ se et suis vxoribus sex florenos. Pre-
terea rectores locoꝝ medio crū et alij militares vasallos sub se habentē

tes: necnon ciues et mercatores: spectabiliores et opulētiōres annuos cen-
sus vel redditus possidentes pro se ac suis vxoribus tres florenos Rhe-
nen⁹. Insup ciues ac mercatores cōmunes et mechanici propter familiā
habentes florenum vnū. Deinde mechanici seruitores ac alij familia-
res vtriusq; sexus quorū annua merces vel puentus excurrit ad vigin-
ti florenos vel citra dabunt dimidiū florenū. Demū p̄missis inferiores
dabunt quartā vnius floreni Rhenen⁹. Sic tñ q̄m omib⁹ p̄missis et
alijs subsequētib⁹ ip̄oz p̄nariorū et cōfessorū discretio et moderatio
adhibeat ne quisq; aut plura potēs et volēs elargiri negligat: aut min⁹
potēs seu nolēs vltra possibilitatē grauetur. Nec regnū celoꝝ plus diui-
tibus q̄ paup̄ibus patere putet. Cū indulgētiarū hmoi redēptio non tā
q̄ntitatē q̄ genus op̄is requisiti expostulet. Et licet vxor de bonis ma-
riti eo inuito nequeat disponere: tñ de p̄p̄ijs suis bonis dotalibus seu
parafrenalibus aut aliunde iusto sibi mō puenientibus. inuito marito i
hoc casu poterit cōtribuire: aut si nihil habuerit seu ipedita fuerit p̄ci-
bus hmoi contributōem supplere: ne bone mētes culpā timeant vbi cul-

Item Quātū ad sc̄dam maximā grām indul- (pa non est.
gentiarū p̄narratā: statuit rōne visitatōis et cōtributōis p̄
defunctis faciēdarū pari passu et mō p̄cedendū q̄nt p̄fertur p̄ vniū exi-
gitur. Quia vtrūq; hic sicut ibi fieri optet q̄tenus p̄iaz aiaz liberationi
oportune succurratur. Vt si q̄ volentē grāz hmoi p̄ defunctis p̄mereri
debet attendere q̄liter obliget parētibus amicis et bñfactoribus de q̄m
forte relictis ē ditatus et locupletatus: vñ rōm cōsentaneū existit: vt qui
plura bñficia defunctorū reportauit: eorūde saluti p̄p̄sius et efficacius
p̄ hmoi salutaris thesauri redēptōes p̄uidere teneat. Neq; tñ cupiētes
in hac parte subuenire defunctis necessario tenētur p̄mū eē p̄riti atq;
cōfessi nisi solū de bñ esse: cū istius meriti vigor et subsistētia nō viuoz s̄
defunctorū charitati imitatur. put in textu Bulle notatē exp̄imitur

Item Quantum ad duas reliq̄s maximas grās videlicet p̄petue
participationi oim bonorū ecclie et vberimū cōfessionalis
Statuit vt vna dñtarat quota cōtributōis redimant ac p̄pterea lris
desuper cōcedēdis sil iponatur ne nimia emūctio sanguinē eliceat. Vñ
p̄ istarū cōseantōem optet aut p̄fessuz et cōtritiū eē aut ecclias visitare
aut al⁹ spēaliter manus adiutrices porrigere nisi q̄ntū p̄cij exp̄onēt di-
ctarū lraz distributoibus. Decernēs p̄inde q̄ten⁹ hmoi distributores
singulas lras appatas et sigillatas ita reuēdāt: vt q̄tuor ip̄az nō plurs
cōstēt q̄ vno floreno Rhenensi aureo vel paulo plus: s̄m opulentiā et
erigētiā p̄sonaz. Et vt registro seu libro ad hoc spēal⁹ ordiato noia sin-
guloꝝ cōparantiū seu al⁹ q̄ de cā gratis obtinentiū ip̄is lris imposita

fideliter inscribāt ac sese singulis lris subscribāt - ne possit in posteru
rō deficere seu fraudulē error occultari. Ea tñ moderatio ne adiecta ut
marit et vxor legitima cū cēseant vnū corpus vnus lris possint i carbi ac
liberi vtriusq; ser? adhuc i pentū ptate pstituti quib? nō ē ppiū peculū
sī lris vnus lris. Quāq; mag? assureat qui fuerit de ppijs lris seorsū p
uisus Reliqui vō singuli singulas lras hmoi etiā p fautorib? et amicis
absentib? q̄s ad hoc deuotos p̄gnerit valebūt redimere Vñ sepe dicti p
dicatores pniarij et cōfessores neq; omittāt chrisideles sup his ac de i
effabili fructu et utilitate p̄fataz lraz diligēter iformare etiā si nulli
vltima redimāt ac eosq; p̄pterea ad ipaz redēptiōez fideliter inducere ac
mittere ad earūde p tpe distributores. Paupib? at suo tpe p̄uidebit Et
q̄ntūq; termin? p̄figat - p duratiōe Jubilei certis locis sue publica
tionis: tñ eo finito nihilomin? poterūt confessionalia distribui ut prius
principali termino durationis negocij nondū effluro.

Item Quātū ad alias facultates amittulatas que sūt pmuta
tio votoz: restitutio iniuste possessor. necnō absolutio et
dispenatio cū irregularib? illicite iungatis et alijs: ac ppositio seu remis
sio cū pmissis necnō ipeditis dubitatib? paupib? et magnā familiā hñ
tibus tā rō: visitatiōis q̄z p̄tributiōis et alioz agēdōū Statuit ifistēdū
ēē clausulis et vbis text? Bulle: quibus hmoi tā accurate describūt: ut
clarius tradi nō possint: eo tñ regulariter obfuoato put etiā dñs ap̄licus
itēdit ut dictis factatib? idigētes p ipis spēalr i vsū p̄ntis negotij fidi
ad capfas Jubilei mittāt si p̄nt: q̄ntū alias p ipaz p̄secutiōe puta vñ
vibē Romanā aut ad sc̄m Jacobū vel alibi locoz cūdo stādo et redē
do ac etiā lras desup expēdiēdo expēdere seu q̄ntū ad iniuste possessa re
stituerē haberēt: nisi dñi subcōmissarij et pniarij psonaz et causaz meri
tis exigentibus mitius put hic p̄nt duxerint limitare ac discrete taxare.

Item Declarat et statuit ut paupes i pposito itelligant p̄uo q̄
victū mēdicāt Sc̄do religiosi mēdicantes vtriusq; serus.
Tertio religiosi nō mēdicātes q̄ sub obediētia supiorū non hñt aliq̄d pe
culū iuste p̄patū nec p̄nt ipetrare a suo supiore taxā iponēdā Quarto
qui de labōib? et artificio manū suaz seu alia honesta idustria sibi et
suis victū q̄dianū p̄pantes nō tñ hñt de bonis tpalibus repositū q̄ntū
eis ac eorū vxorib? liberis et alijs de domo sua secū viuētib? sufficeret
ad victū p tres mēses: casu q̄ supueniret ipedimentū suū artificij p̄fa
tū nō exercēdi. Et idē intelligit de vxorib? et filijs familias cū filijs.
Et hmoi paupes vel ab alijs dimitib? deuotis taxas exoluedas si p̄nt p
curabūt vñ p̄tributiōis defectū orōib? ad deū p felici statu sūmi pōtifi
cis et sc̄e sedis ap̄licae ad sc̄am mariā vginē p victoria dñorū ordinis

Tentonicorū et p̄tū Luonie p̄tra ifideles: et ad oēs sc̄os p pace et cō
dia totū ecclie militat? et iperij chiani p̄p̄sabit tā p seipis q̄z p defun
tis.

Item Propter hūanā fragilitatē et piculū salutis
aiarū euitandū declarat et statuit: q̄ religiosi vtriusq; ser?
ta mēdicātes q̄z nō mēdicātes: etiā Carthusiēs: i casu q̄ iporū superio
res p̄p̄serint aut neglexerit istas indulgētiā p se ac subditis suis redime
re vel parare q̄ntū eis i cōuentibus seu monasterijs suis p̄fuant pos
sint rōne libertatis Jubilei qui ab oī hūana fuitute exēptus existit licen
tia petita licz nō obtēta p hmoi exire: ac si quid iustū habuerit p̄tribue
re: aut si nō habuerit vñ imponāt p̄abus ut p̄fert p̄p̄sare Et insup q̄
tā exēptus q̄z nō exēptus: nō obstātib? eorū ordinū priuilegijs et p̄stituti
onib? etiā auctoritate ap̄lica p̄cess et cōfirmatis d̄ p̄fēdo ill p̄fessorū
bus d̄staxat qui fuerit ipis p suos supiores deputati vñ assignati: libere
possint cuiusq; sacerdoti per ipm Cōmissariū aut suos subcōmissarios
deputatos etiā si talē ad p̄tē elegerint p̄fiteri: etiā dictis supioribus inuitis
et cōtradictib? Quibus p̄inde sub pena exēcicatiōis late suie mādāt
ne hmoi ipediāt p ista vice d̄staxat: q̄ dicta priuilegia et cōstitutiōes sūt
suspe. Et sub eadē pena p̄fatis religiosis p̄sertim qui occasiōe p̄mis
sionū exierūt sī lris districte p̄cipit: vt statim opa per ipsos pro Jubileo et
alijs gratijs cōsequēdis impesa reuertant ad suorū supiorū obediētiā
Priores vō et guardiani q̄ntorū ordinū mēdicantiū p̄pter singulares eo
rum labores in hmoi negotio p̄nt etiā p q̄libet cōuentu suo loci vbi pu
blicat Jubileus: vnū Cōfessionale cui noīa oīm fratrū tūc ibidē moram
trahentiū inscribāt gratis recipere: qd ipsi faciāt scribi et sigillatoz cū di
stributore Confessionaliū put decet apparabunt.

Item Cū i die Cene dñi quotānis et alias qñ Sc̄issim? dñs n̄r
papa dat solēne b̄ndictiōez et indulgētiās soleat alta voce
subiungi i forma ecclie cōsuetā: et illa vba iudicio peritorū sic exponāt ut
deute iporū nō solū tūc seu eodē āno p̄fessi s̄ etiā qui pponūt deiceps cō
fitei p̄mereant illas Indulgentias: q̄ ad remouendū frequentiorē vulgi
hesitatiōez: declarat et statuit p idubitato tenēdū: q̄ si quis tpe q̄ hmoi
indulgētiē publicāt p̄pter odiū vñ inimiciā cū prio aut alias cās indi
sposit? ad debite petā sua cōterendū et cōfitebū: licz i alijs foret disposi
tus: stātē dicta publicatiōe iposuerit ad eistā iūbilei: nihilomin? poterit d̄
inceps añ finē principal? termini negocij p̄firi qñ sibi fuerit cōueniēs: etiā
in loco vbi crux tūc nō est s̄ fuit erecta: cōfessorū per ipm electo p̄fiteri ac
eisq; quibus alijs gratijs et facultatib? potiri. Necnon q̄ aliquis sel ex
pedir? p iūbilei p̄secutiōe recidiūas dūmō ex p̄fideiā istarū indulgentia
rum nihil illicitū cōmiserit: seu omissorū vñ obliorū recordat? et penitēs

possit de nouo i locis ubi publicat Jubileo cōfiteri iponere et hmoi In
dulgētiā pmereri: nec habeat necario priore confessorie accedere: nisi ex
laudabili cōgruentia ppter maiore erubescētiā et cōfiteōdem de pētis.

Item Quantū ad publice pniā acturos qui enormēs casū papa
les occasiōe qz tota vicinia vel locū inhabitatus mouet et
scandalizat cōfessi fuerit: statuit obsuādū si et ubi salua securitate ipōnū
penitētiā rōe seueritatē legū sēlariū cōmode fieri poterit: ut ipis ad mēo
riā reuocet innocentē ipm p nobis nō erubuisse spoliari vesub⁹ et alaps
ac flagellis cedi: penasqz grauissimas cū inenitissima morte sustinere. Ac
ppterca educātur et remittāt certis diebus ad stationē post vesptinā su
pra denotatā: deuote ic. ssuri ac veniā a deo postulaturi. Ita ut in sacri
stia ecclesie vel aliq capella idonea denudari et discalciaati femoralibus dū
tarat seu camisia retētis ac vga in vna et cādela i alia manibus an pe
ctus i modū crucis cācellat⁹ gestant: pcessionē euntē ad dictā stationē p
cedāt et sese an crucē erectā genuflecti reponāt: qusqz cātus ibidē cū v. et
coll. sit totalr finitus. Deinde facto silētio postqz cōmissarius aut suū lo
cū tenēs incepit psalmū Misere: statim ducātur a suis cōfessoribus p me
diū stationē priō ad Cōmissariū: qui accepta vga d manu penitētis ipm
modeste ter in dorso vberabit: dicēdo: parcat tibi dñs delicta tua: singu
lis pniarijs et cōfessoribus sic vltari⁹ ex ordie faciētibz: et interī pmissa
rio seu locū tenēti pfatis alternatim vsus i pdcō psalmo vsqz ad finem
ridentibus cū Gloria pri. Deinde subiūgatur Kyrieleyson. pñ nñ. Et ne
nos. Saluū fac dñe seruū tuū Deus zc. Mitte ei auxiliū zc. Dñe exaudi
orōez zc. Dñs vobiscū zc. Oremus. De⁹ cui ppriū vel. Presta qñs dñe
huic famlō tuo digne pnie fructū zc. Et postea pniarius siue cōfessor
ipius penitētis tūc iterū an crucē erectā cōstitui dicat super ipm absolu
tionē ap lica cōpetentē: et sic cōtioni si deliū restitutiū declare. Prouiso tū
ne alicui clerico: nec etiā inuenibus et decrepitis hmoi facile iponatur ac
mulieres ppter serus honorē solūmō discalcientur. Necnō in honorēdis
criminibus puta pbytericiadio: parricidīo: vxoricidīo et icēdio eccliarū cū
silibz: hmoi penitētes pu⁹ qz absoluantur bis aut ter ut pferi remittā
tur disciplinādi: et p illis post psalmū Misere etiā subnectat psalm⁹
De pfundis. Et an absolutionem impendendā iuratoria cautio ab eis
dem recipiatur: qz velint stare mandatis absoluentis: et iuxta propri
as facultates emendam lesis prestare: nec reiterare huiusmōi facinus
quantū patitur humana fragilitas. Vbi vō ppter negatiū saluū cōdu
cū seu aliud periculū modus pmissus observari non poterit: dicti pe
nitentes simpliciter etiā vestiti remittantur ut d. Confessoribus circum
quaqz in suis locis sedentibus vadant de vno Cōfessore ad alium et sic

am ab his baculis tacti disciplinā recipiant: et demū reuertentes ad pro
priū Confessorem ab ipso absoluantur. Prouiso qz tunc penalitatē m
maioris discipline contributionis efficacitā compensent.

Item Inhibet dñs Penitentiarijs et Confessoribus pdictis: ne
sibi cōfessis vltra taram Jubilei ac aliarū facultatū abso
lutionū in Bulla pmemoratarū aliā grauem seu pecuniariā penitentiā
iniungant: nisi forte quantū attenta qualitate excessuū ac dispositione
confitentū ad cautelam futurorū et fomitis restrictionē expedire cogno
uerint. Ex quo passio chusti crucifiri et necessitas gementis ecclesie: vnde
hmoi Jubileus et remissio plenissima depromuntur: cedant loco maio
ris penitentie: ac vnusquisqz in anno Jubilei liber debeat ad ppria redi
re: et habet Leviti. xrv. cap. Quod oīno desuper libeat videre et appli
care. Sed et felicitis recordatiō Bonifaci⁹ papa octauus primus insti
tutor Centesimi Jubilei phibuisse phibetur dictā penitētiē iniunctionē
eo qz ppter priuilegiū et plenissimā libertatē sacri Jubilei prefati: gra
uissime penitētiē qui hic vel in purgatorio deberent exolui redimantur
per penalitatē visitatiōis ecclesiarū et expositiōis elemosinarū in titulū
subsidiij et releuationis prefate necessitatis ecclesie ac fidei catholice: ac
cedente presertim immensa plenitudine potestatis vicarij christi: cui ta
lis dispensatio Thesauri dñici maxime cōmissa dinoscitur. Et ppter cā
dem causam lre confessionaliū p tam modica mercede in pntiarum
cōceduntur: p quibus alioquin in penitētiaria ap lica pñiū duorū flore
norum aureorū Rhenesi ordinariē consuevit exponi: licet in illis sim for
mam cōmunē nec perpetua picipatio nec alie facultates adeo magne
sicut hic habeantur. Neqz etiā dicti Penitentiarij et Confessores directe
vel indirecte a sibi confitentibus aliquid specialiter extorqueant rōne sa
cramenti confessionis. quod alioquin foret simoniacum ac plus lucri
questū qz pietatē repñtaret. Sed vltro et sponte dūtarat oblatum beni
uole ac grātanter recipiant quantūcumqz id modicū fuerit: ne tanqz su
perbi et inhumani videātur pauperū stipendia per pemptū respuisse.

Forma Absolutionis Vniuersalis.

Misereatur tui zc. Dñs nñ Iesus chris per merita sue passio
nis te absoluat. Et ego auctoritate ap lica mihi in
hac parte cōmissa et tibi concessa te absoluo. Primo a sententijs censu
ris et penis ecclesiasticis quibus quolibet ligatus existis. Deinde a cōmis
sis p te excessibus delictis criminibus et peccatis quibuslibet: etiā in cas
bus quantūcumqz grauibz et enormibus: et ex quauis causa specialiter
vel generaliter Sanctissimo dño nño pape ac Sedi ap licae reservatis

etiā in lris que in die Cene dñi singlis ānis publicari p̄suerūt p̄tētis: et etiā talib⁹ de quibus nūc sp̄alem oporteret fieri mentionē. Qm̄ in a-
bilitatis et infamie maculā siue notam per te p̄missorū occasione con-
tractā abolendo. Et eadē auctoritate ap̄lica cōcedo et elargior tibi pla-
nissimā omnīū peccatorū tuorū veniā et remissionē ac cū altissimo recō-
ciliationē et singulas grās Sacratissimi Jubilei etiā Centesimi et Cri-
ciate. In nomine patris et filij et sp̄s sancti Amen.

Sciendū Tamen formā p̄dictam posse et debere extendi respecti-
ue iuxta mensurā et qualitatem excessuū confitentis p̄-
sertim quo ad facultates expresse in Bulla descriptas. Vñ exempli gra-
tia si cōmutant alicui vota tempore hmoi confessionis: dicendum est.
Et eadem auctoritate tibi cōmuto tale votum vel talia vota in opus
hmoi indulgentiarū In nomie patris etc. Et in restitutionibus facta
compositiōe cū confitente dicitur. Et eadē auctoritate tibi concedo vt
soluta p̄ te p̄missa q̄ntitate p̄ hoc sancto ope a reliquorū p̄teritu cause
mihi reuelate possessorū vltioriū restitutōe absolut⁹ existas et vltra resti-
tuere nūme tenearis. In noīe p̄is etc. Quo ad symoniacos homicidas
et alios quolibet irregulares facta cōpositiōe vltra absolutionem a cen-
suris reatibus et alijs excessibus cōiunctim vel diuisim subiungitur. Et
eadē auctoritate sup̄ irregularitate occasione talīū cōtracta tecū dispen-
so. Et concedo tibi vt valeas ad omēs etiam sacros ordines p̄moueri
et in susceptis ordinibus etc. et obtenta ac quesita bñficia etc. vt clare ha-
betur in Bulla et respectie s̄m exigentiā p̄sonarū venit applicandū. Si
nuli mō agendū est cū his qui p̄hibita mrimonia cōtraxerūt et cōsum-
marunt put etiā ex ordine Bulla designat. Qd totū relinquit industrie
ac discretioni subcōmissariorū et penitentiariorū put vnicuiq; sp̄aliter
cōmittit: eo saluo vt sp̄ addat vbi erit addendū in foro conscie: p̄terq; in
casu interessentie in p̄flictibus p̄tra Ruthenos et Tartaros vbi quis
aliquē de p̄fatis hostibus interfecit vel mutilauit seu ad hoc auxilium
consiliū et fauorē p̄stitit: q; talē p̄nt absolvere in vtroq; foro: sed dispen-
satio et alia que sequūtur intelligunt etiā quo ad talē in foro conscie dū-
taxat: vt Bulla demonstrat. Si vō p̄dicta sūt extra p̄fessionem vniver-
sale: simpliciter p̄ dicta auctoritate ap̄lica cōmuto: absoluo: disp̄so etc.

Item Cū infirmis impeditis dubijs: paupib⁹: magnatibus etc.
rōne moderationis tate soluende ac visitationis remittende
pariformiter agi p̄t si placet: quorū oīm Bulla tradit formā exactissimā

Item Quo ratio suscepte villicationis oportune constet: statu-
it sub censuris et penis predictis vt Subcōmissarij et alij
quicunq; p̄memorati iuxta sibi facte cōmissionis exigentiā: nequaq;

presumant aliquam pecuniā seu elemosinam occasione p̄ntis negocij
proueniēti priuatiū attingere subleuare aut vsurpare. Quin hmoi con-
tribuentes ad capsas istius negocij pro loco et tpe collocatas studiose
remittant: et ad imponendum proprijs: seu si fuerint notabiliter impedi-
ti aliorū fidei dignorū manibus inducat: alioqui p̄dicta indulgētia ipsis
minime suffragabit: ad quod etiam dñi p̄dicatores de ambonib⁹ popu-
lo intimabunt. Sed postq; dictante causa visum fuerit expediens p̄fa-
tas capsas aperire: ecclesiarum et locorū rectores seu alios testes fidei di-
gnos sibi adhibeant: ac de repertis extractis atq; receptis instrumen-
ta publica per Notarios expertos seu alias lras sigillatas autenticas
accurate fieri procurēt Ita vt omni qualicunq; moneta tam aurea q; ar-
gentea diligenter sequestrata et ad vnguem estimata: totius si mme
restantis computatio ad valorem auri Rensi principum electorum
Imperij iusti valoris et ponderis solide redigatur ac fideliter cōscriba-
tur. Et sic obtenta dūtaxat acceptent transportāda seu deponēda: put
ab ipso Cōmissario principali sui Subcōmissarij et ab ipsis eorū subde-
putati habuerit i mādatis p̄uiso tñ vt etiā de singulis exp̄sis vel expo-
sitis necēarijs dūtaxat p̄cisa et determinata per ipos negocij collabora-
tores conscriptio fiat: cui se illi qui pecunias hmoi in quālibz solutionē
receperunt si sciunt scribere subscribāt. ad tollendum omēm cōtra ipm
Cōmissariū et suos coopatores suspitionē. Alioquin statuit etiā Com-
missarius exp̄sas p̄fatis de pecunijs confessionaliū dūtaxat exolui
vbi possent sufficere: quatenus principales extractiones eo minus di-
strahantur.

Item Statuit vt tam dicti dñi Subcōmissarij predicatorum
p̄narij et p̄fessores q; alij quicunq; p̄fati negocij collabora-
tores et desertores: quotienscunq; p̄pte dñi Cōmissarij aut suorū sub-
cōmissariorū respectiue vocabūt aut requirent: oīno curēt et habēt cō-
parere ad p̄posita r̄nsuri. Necnō sine oīm tergiversatōe cōstāter reue-
lare si quicq; p̄ceperit sinistre p̄terue seu fraude dictū aut factū i p̄uin-
ditiū dedecus ignominia dānū cōtemptū iacturā vilipendium aut
detrimentū dictarū indulgētiarū vel summi p̄tificis aut Sc̄e sedis apo-
stolice Ac ipsi Subcōmissarij hmoi piculis emergentibus p̄sertim alias
indulgētijs p̄dicantes p̄pescendo citra morā quibz dilatiois occurrant
iuris aut alia oportuna remedia q̄primū adhibendo: ne medici sanis
viciū per incuriam paruipensum cetera rumoribus iniquis obscurēt: ac
malis cōualescentibus sero medicina pareat. Alioquin p̄nitium et aliorū
oīm p̄missorum transgressores se nouerint censuras et penas p̄memo-
ratas non enasuros.

Hist. Russ.
6. Provino.
Livon.
128.

